

บทที่ 2

การทบทวนเอกสาร/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์ “รายการรายวันบันเทิง” ในระหว่างวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 – 18 สิงหาคม 2560 ได้ผลิตการทำสตู๊ปข่าวบันเทิง (behind the scenes เบื้องหลังรายการและซิทคอม) ได้ใช้แนวคิดในการสร้างสรรค์รายการดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการโทรทัศน์
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนบทรายการโทรทัศน์
3. แนวคิดเกี่ยวกับการทำสตู๊ป

1. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการโทรทัศน์

ในการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ต้องมีกระบวนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับทีมหลาย ๆ ฝ่าย และต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งแต่ละฝ่ายก็มีความชำนาญเฉพาะด้านในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบอยู่และต่างก็มีความสำคัญต่อการผลิตรายการโทรทัศน์เท่าเทียมกัน ต้องใช้ความรู้และความสามารถทั้งในด้านการสร้างสรรค์และการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ในการผลิตให้ผสมผสานกันออกมาเป็นรายการโทรทัศน์ได้อย่างมีคุณภาพ ดังที่ อรนุช เลิศจรรยารักษ์ (2539) และศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2531) กล่าวถึงการเตรียมการก่อนการผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนความคิด
2. วิเคราะห์เนื้อหาและกลุ่มเป้าหมาย
3. กำหนดจุดเน้น/จุดประสงค์
4. กำหนดรูปแบบและสร้างสรรค์รายการ
5. เขียนบทโทรทัศน์และตรวจสอบความถูกต้อง
6. กำหนดสถานที่ถ่ายทำ / ศิลปกรรม/จัดเตรียมอุปกรณ์
7. การคัดเลือกผู้ร่วมรายการ
8. การเตรียมตารางการผลิตรายการ

1. ขั้นตอนการถ่ายทำ (Pre-Production)

1.1 การวางแผนรายการ คิดวางแผนรูปแบบของรายการ กำหนดเรื่องราวเนื้อหาที่ต้องการจะผลิต

1.2 การค้นคว้าข้อมูล เพื่อจัดเตรียมเนื้อหา เพื่อสร้างโครงร่างรายการแล้วนำเนื้อหามาเรียบเรียง

1.3 การเขียนบทหรือสคริปต์รายการ เริ่มจากการวางประเด็น แก่นของเรื่องโดยตั้งประเด็นและ ความน่าสนใจ เรียงลำดับของเนื้อหาเป็นโครงร่างของบทเพื่อการถ่ายทำจะได้ยึดหลักตามบทที่คิดไว้

1.4 ประสานงาน การจัดหานักแสดง สถานที่ถ่ายทำ ฉากและอุปกรณ์ประกอบเครื่องแต่งกายนักแสดง

2. ขั้นตอนการถ่ายทำ (Production)

2.1 การจัดเตรียมสถานที่ ทั้งในและนอกสถานที่ ตามบทที่คิดไว้ ถ้าถ่ายในสถานที่ที่จะมีความได้เปรียบตรงการควบคุมแสง สี ส่วนนอกสถานที่ก็จะมีฉากที่มีความเป็นธรรมชาติการถ่ายทำกว่าในสถานที่โดยการ จัดเตรียมสถานที่ทั้งในและนอกสถานที่ที่จะต้องเตรียมตรวจเช็คอุปกรณ์ จัดเตรียมฉากและพื้นที่ที่จะใช้ จัดเตรียมแสงและเสียงจัดวางตำแหน่งกล้อง ชักซ้อมทีมงานทุกฝ่ายให้พร้อมที่สุด

2.2 การถ่ายทำจริงเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะจะเป็นการถ่ายทำที่ยึดตามบท เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการจะนำเสนอ งดใช้เสียงเพื่อเป็นการไม่รบกวนและไม่เดินผ่านหน้ากล้อง

3. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ (Post-Production)

หลังการถ่ายทำเป็นขั้นตอนของการตัดต่อ และ ลงเสียงในส่วนต่างๆของรายการก่อนที่จะออกอากาศ การใส่สีสันความน่าสนใจด้วยการใช้เอฟเฟ็ค ใส่กราฟฟิก เสียง และมีการขึ้นชื่อตามแบบรายการที่กำหนดไว้ตอนแรกตามแผนงาน หลังจากการถ่ายทำเสร็จแล้วจำเป็นต้องนำมาตัดต่อลำดับเรียบเรียงภาพอีกทีเพื่อตรวจเช็คความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของการตัดต่อก่อนการออกอากาศจริง

4. การประเมินผลรายการ

การประเมินผลรายการเพื่อให้ได้ข้อมูลมาปรับปรุงรายการให้เหมาะสม ทันสมัยตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเขียนบทรายการโทรทัศน์

ผู้เขียนบทสารคดี เป็นผู้รับแนวคิดจากผู้ผลิตรายการ และแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มาเรียบเรียงกลั่นกรองเป็นตัวอักษรและลำดับ เรื่องออกมาในทิศทางที่ต้องการ โดยผู้เขียนบท ควรนี้ออกมาเป็นภาพไปด้วยเสมอ การประกอบสร้างเนื้อหา และจัดวางรูปแบบการนำเสนอ ที่มีกรอบอ้างอิงจากการฝึกฝนงานการผลิตด้านงานข่าว ด้านรายการบันเทิง และด้านศิลปะการละคร โดยมีผู้ดำเนินรายการทำหน้าที่สำคัญในการเชื่อมต่อและนำเสนอเนื้อหาดังกล่าวอย่างสอดคล้องให้เกิดความเป็นเอกภาพในรายการและสร้างความสนใจน่าติดตามแก่ผู้ชม

- การหาข้อมูลแหล่งข้อมูลอาจได้จากข้อมูลที่เป็นเอกสารข้อมูลภาพ และวัสดุหรือข้อมูลจากบุคคลให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้ตั้งคำถาม ข้อสงสัยกับข้อมูลนั้นๆ ต้องซักถามให้มากที่สุดจนแน่ใจว่าไม่มีข้อสงสัยใด ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าได้ข้อมูลที่กว้าง ลึก ถูกต้องที่สุด

- การจับประเด็น การพิจารณาว่า จะจับประเด็นไหนมาใช้ในงานเขียนแต่ละชิ้นให้คำนึงถึงแนวคิดของรายการ

- การวาง โครงเรื่องการวางโครงเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการนำเสนอเพื่อให้การวางแผนการผลิตเป็นไปได้อย่างถูกต้อง การวางโครงเรื่องไม่จำเป็นที่จะต้องเสนอในรูปแบบการบรรยายล้วนเสมอไปควรนำรูปแบบเทคนิคการนำเสนอแบบอื่นมาใช้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม จะช่วยทำให้เรื่องมีมิติให้ติดตาม

- การเขียนบทการทำสารคดีไม่ว่าเป็นรายการหรืองานผลิตทางด้านนี้ต้องเข้าใจว่าการเขียนบทเป็นงานเขียนเพื่อ เล่าเรื่องควบคู่ไปกับภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการทำสตู๊ปข่าว

การผลิตสตู๊ปข่าววิทยุโทรทัศน์ มีขั้นตอนการผลิต 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก คือ ขั้นตอนการเตรียมการผลิต (Pre-production) ประกอบด้วย การประชุมการวางแผนงาน เพื่อกำหนดประเด็นข่าวโดยมีทีมงานฝ่ายข่าว การเขียนบทข่าวแบบสมบูรณ์ โดยข้อมูลได้มาจากประสบการณ์จริงได้ลงพื้นที่จริงของข่าว การเตรียมบุคลากร ประกอบไปด้วยช่างกล้องพร้อมผู้ช่วย การเตรียมอุปกรณ์การผลิต ได้แก่ กล้องบันทึกวีดีโอพร้อมขาตั้งกล้อง อาจมีกล้องเสริมในการถ่าย การนัดวัน เวลา และสถานที่ถ่ายทำ ขั้นตอนต่อมาคือ

ชั้นลงพื้นที่จริงเพื่อถ่ายภูมามาประกอบในการทำสตูปีข่าว (Production) การถ่ายภาพทุกครั้งต้องมีการกำหนดแนวคิดในการถ่าย เพื่อถ่ายทอดการบันทึกภาพ ภาพที่ถ่ายจะเน้นภาพมุมกว้าง (LS) เพื่อให้เห็นบรรยากาศของสถานที่และภาพขนาดใกล้ (CU) เพื่อให้เห็นรายละเอียดของสิ่งที่ถ่าย ส่วนการถ่ายภาพพิธีการจะเน้นภาพครึ่งตัว (MS) เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกใกล้ชิดโดยภาพถ่ายเพื่อนำมาตัดต่อ (Footage) ในแต่ละตอนไม่ต่ำกว่า ครึ่งชั่วโมง ขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นตอนตัดต่อสตูปีข่าว (Post-production) ซึ่งฝ่ายตัดต่อจะนำเทปบันทึกภาพมาทำการตรวจสอบภาพและเสียง จึงทำการตัดต่อ เมื่อตัดต่อเสร็จแล้วทำการตรวจสอบหากไม่มีการแก้ไขก็บันทึกลงแผ่นดีวีดีนำส่งแผนกแพร่ภาพเพื่อนำออกอากาศต่อไป